

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem wstępnym z dnia 27 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Łowiczu oddalił powództwo M. B. o stwierdzenie nieważności umowy majątkowej małżeńskiej zawartej przez nią z pozwanym J. W..

Sąd I instancji poczynił ustalenia faktyczne, spośród których najistotniejsze przedstawiają się następująco:

W dniu 23 marca 1978r. M. i J. małż. W. zawarli umowę majątkową małżeńską, mocą której rozszerzyli wspólność ustawową na wszystkie przedmioty majątkowe nabyte przez którekolwiek z nich przed zawarciem związku małżeńskiego, przy czym w treści tej umowy strony powołały się jedynie na nieruchomości stanowiącą własność J. W., położoną w N. i wnioskowoły o wpis w prowadzonej dla tej nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Łowiczu księdze wieczystej prawa własności na rzecz J. oraz M. małżonków W..

Na pierwszej rozprawie w sprawie podziału majątku wspólnego w dniu 18 lipca 2007r. M. W. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w wyjaśnieniach informacyjnych przyznała do protokołu, że podpisując umowę rozszerzającą wspólność majątkową nie wiedziała, iż umowa ta obejmie także jej „panieńskie” gospodarstwo rolne w Ś., gdyż ta umowa dotyczyła dopisania jej do gospodarstwa męża w N., do którego wniosła duży majątek spłacając zadłużenie.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uznał, że objęte niniejszym pozwem roszczenie o stwierdzenie nieważności umowy rozszerzającej wspólność majątkową zawartej dnia 23 marca 1978 roku wygasło wskutek niedochodzenia go w ustawowym terminie określonym w art. 88 §2 k.c. Nawet jeśli M. B. nie wiedziała w chwili zawierania umowy z 1978 roku, że rozszerza ona wspólność majątkową na wszystkie składniki majątku odrębnego małżonków nabyte przed ślubem - także na stanowiące dotychczas jej własność gospodarstwo w Ś., to powzięła tę wiedzę na pierwszej rozprawie w lipcu 2007 roku, a z przedmiotowym roszczeniem zastępującym oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych działania pod wpływem błędu wystąpiła dopiero w dniu 18 maja 2016 roku, a zatem po upływie rocznego terminu zastrzeżonego w art. 88 § 2 k.c.

Apelację od powyższego postanowienia złożyła wnioskodawczyni podnosząc zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i sformułowanie na podstawie wyjaśnień informacyjnych wnioskodawczyni z dnia 18.07.2007 r., wniosków z tych wyjaśnień nie wynikających, a mianowicie, iż wnioskodawczyni podjęła informację, iż umowa z dnia 23.03.1978 r. rozszerza wspólność majątkową na wszystkie składniki majątku odrębnego małżonków nabyte przed ślubem, także na stanowiące dotychczas jej własność gospodarstwo w Ś. na pierwszej rozprawie w dniu 18.07.2007 r., a także tendencyjność oceny wyjaśnień J. W. w kierunku niekorzystnym dla wnioskodawczyni, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, mającym wpływ na treść orzeczenia.

W oparciu o powyższe wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia, uwzględnienie wniosku w całości i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania wg norm przepisanych.

Podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 27 czerwca 2017 roku uczestnik postępowania wniosł o oddalenie apelacji wnioskodawczyni.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Przechodząc do rozważań nad zarzutem naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy podkreślić, że jego skuteczne postawienie wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98, publ. program komp. LEX nr 322031). Stwierdzić także należy, iż jeżeli z materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Apelacja tak wymaganych zarzutów nie przedstawia i nie wykazuje, aby ocena dowodów oraz oparte na niej wnioski były dotknięte powyższymi uchybieniami. Co więcej, w ocenie Sądu Okręgowego wywody apelacji, w ramach których skarżąca kwestionuje ustalenia co do treści aktu notarialnego z dnia 23 marca 1978 roku obejmującego małżeńską umowę majątkową między stronami, ujawniają ich wewnętrzną sprzeczność oraz brak spójności ze stanowiskiem powódki dotyczącym istoty przedmiotowej sprawy. Zauważyć bowiem należy, że skarżąca domagając się stwierdzenia nieważności swojego oświadczenia woli w umowie o rozszerzeniu wspólności majątkowej roszczenie to opiera jednocześnie na twierdzeniu, że z powodu błędu nie miała świadomości objęcia skutkami tej czynności prawnej także nieruchomości położonej w Ś.. Nie można zatem tracić z pola widzenia faktu, że apelująca skutki wzmiankowanej umowy w postaci rozszerzenia wspólności majątkowej małżeńskiej na nieruchomość w Ś. uczyniła podstawą swojego żądania. Tymczasem, w apelacji powódka dokonując własnej interpretacji treści aktu notarialnego z dnia 23 marca 1978 roku usiłuje wykazać, iż jego skutkiem nie było włączenie do majątku wspólnego stron przedmiotowej nieruchomości w Ś.. Uzasadniony jest przeto wniosek, iż gdyby istotnie w akcie notarialnym strony nie rozszerzyły majątku wspólnego poprzez włączenie do niego nabytej przez powódkę przed zawarciem związku małżeńskiego nieruchomości w Ś. to konsekwencją tego stanu rzeczy stałaby się bezprzedmiotowość żądania stwierdzenia nieważności oświadczenia woli w tym zakresie.

Natomiast osią sporu między stronami w aktualnej sprawie, a tym samym podstawową okolicznością wymagającą wyjaśnienia była kwestia czy powódka występując z pozwem o stwierdzenie nieważności oświadczenia woli zawartego w umowie z dnia 23 marca 1978 roku w formie aktu notarialnego rozszerzającej wspólność ustawową na wszystkie przedmioty majątkowe nabyte przez któregokolwiek z małżonków przed zawarciem związku małżeńskiego, skutecznie uchyliła się od skutków prawnych tego oświadczenia z powołaniem się na błąd co do treści czynności prawnej. Rozstrzygając ten problem Sąd Rejonowy doszedł do prawidłowego w tym względzie przekonania stwierdzając, iż uprawnienie do skutecznego złożenia takiego oświadczenia wygasło w stosunku do powódki z uwagi na jego niedochodzenie w ustawowym terminie jednego roku przewidzianym w art. 88 § 2 k.c. Miarodajne dla sformułowania powyższego wniosku są ustalenia wynikające z przebiegu postępowania o podział majątku wspólnego, w toku którego skarżąca na rozprawie w dniu 18 lipca 2007 roku przyznała, że podpisując umowę rozszerzającą wspólność majątkową nie wiedziała, iż umowa ta obejmie także jej „panieńskie” gospodarstwo rolne w Ś.. Prawidłowa jest zatem konkluzja Sądu I instancji, że najpóźniej w dniu 18 lipca 2007 roku powódka dowiedziała się o swoim błędzie co do treści czynności prawnej, z powołaniem na który wystąpiła z żądaniem stanowiącym przedmiot rozważań w rozpoznawanej sprawie. Mając na uwadze fakt, że z niniejszym powództwem wystąpiła dopiero w dniu 18 maja 2016 roku nie budzi żadnych wątpliwości, że uczyniła to z przekroczeniem rocznego terminu zastrzeżonego w przepisie art. 88 § 2 k.c. Skarżąca nie wykazała także, iż przez czas trwania postępowania o podział majątku wspólnego złożyła pozwanemu pisemne oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli zawartego w umowie z dnia 23 marca 1978 roku pod wpływem błędu.

Z tych względów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.